

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/103/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120206981
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120206981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: M. E., G.. XX.XX.XXXX, K. P. XXX/X, XXX XX O. G. Z., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o. so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 594,16 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 150 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne z a m i e t a.
- III. Žalobkyňa m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 11.06.2020 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 594,16 Eur na tom skutkovom základe, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 16Csp/134/2019 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná, keď súd rozhodol rozsudkom spisová značka 16Csp/134/2019 zo dňa 08. októbra 2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Prešove 23Co/138/2019 zo dňa 27.02.2020. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v konaní.
2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 26. júna 2020, v ktorom žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Finančné zadostučinenie nie je koncipované ako sankcia veriteľovi, ale ako náprava pre dlžníka. Sankciou pre veriteľa je určenie bezúročnosti úveru, dvojité sankcionovanie sa potom javí ako neprimerané a nespravodlivé. Súčasne žalovanému nie je jasné, v čom mal žalobcovi vzniknúť nárok na nejaké zadostučinenie, ak mu bol poskytnutý úver, ktorý splatil na základe platnej zmluvy o úvere. Žalobca vo svojom žalobnom návrhu rovnako uvádza, že žalovaný používal v zmluve neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky v rozpore s dobrými mravmi v snahe obohatiť sa, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. V čom konkrétne malo zo strany žalovaného sa jednať o nekalú obchodnú praktiku, respektíve o konanie v rozpore s dobrými mravmi, žalobca nijakým spôsobom nekonkretizuje. Žalovaný je toho názoru, že zmluva spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti.
3. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 07.07.2020 uviedla, že spotrebiteľské právo predstavuje prierezové právne odvetvie, je založené na myšlienke ochrany spotrebiteľa ako slabšej

zmluvnej strany pred obratnosťou obchodníkov. Právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už neúspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 27.07.2020 zotrval na svojom názore a nie je mu zrejmá výška požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 16Csp/134/2019-36 zo dňa 08. októbra 2019 bol žalovaný zaviazaný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 294,16 Eur spolu s úrokom z omeškania. Zároveň súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v Obchodných podmienkach v článku 5, bod 5.6 za neprijateľnú a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolacie konanie bolo Uznesením Krajského súdu v Prešove 23Co/138/2019-76 zo dňa 27. februára 2020 zastavené, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. marca 2020.

7. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že bola starobná dôchodkyňa s dôchodkom vo výške 220 až 230 Eur, z tohto dôvodu nevedela splátku žalovanému titulom úveru v sume 178 Eur splácať. Potrebovala zaplatiť stravu, bývanie, pričom len za lieky platila sumu 228 Eur. Banku stále prosila o odklad splátok, stále jej chodili výpisy z účtu, že má splácať splátky, začo si žalovaný účtoval sumu 5 Eur. Úver jej poskytli napriek skutočnosti, že bola starobnou dôchodkyňou a mala zvýšené výdavky na lieky.

8. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Poukázal, že základ nároku je daný a výška je vecou úvahy súdu. Právny zástupca žalovaného žiadal žalobu žalobkyne v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Mal za to, že neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

11. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávnych podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou

je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

12. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

13. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

14. Súd priznanú sumu vo výške 150 Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 150 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 16Csp 134/2019, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domohla vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a v spore bola aj úspešná. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

15. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi-žalobkyni, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý jej hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrilo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

16. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.